

KERK & Leven
Halewijnlaan 92
2050 Antwerpen
www.kerkenleven.be

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

Filip Debruyne
De parochie is verantwoordelijk
voor de eigen teksten

ALGEMENE REDACTIE

tel. 03 210 08 40
fax 03 210 08 49
redactie.kerkenleven@kerknet.be

VORMGEVING

Grafisch ontwerp
Catapult, Antwerpen
Lay-out & Zetwerk
NV Halewijn

DIENST PAROCHIEBLADEN

tel. 03 210 08 30
fax 03 210 08 36

© copyright
Alle teksten, foto's en beeldmateriaal
uit Kerk & Leven zijn auteursrechtelijk
beschermd. Zonder toestemming
van de uitgever mogen ze op geen
enkele wijze worden verspreid.
De uitgever is niet verantwoordelijk
voor de inhoud van de advertenties.
Lezersbrieven moeten naam en adres
vermelden. De redactie behoudt zich
het recht teksten in te korten of te
weigeren.

HET JAAR VAN DE GANZEN

STERREN

Tilly STUCKENS

Bij ons thuis stond een afbeelding van Theresia van Lisieux op de kast. Mijn moeder las ons soms voor uit haar leven. Wij vonden dat niet zo leuk, hielden meer van *Alleen op de Wereld* of *Winnetou*. Vergeleken met hen viel Theresia wat braaf uit. Behalve waar ze het over de avondwandelingen had die ze als klein meisje met haar vader maakte. Ze hield dan zijn arm vast, zodat ze ongestoord naar de lucht kon kijken. Zo ontdekte ze de sterrengroep die de vorm heeft van de hoofdletter T. Wat Theresia blij deed uitroepen dat de eerste

letter van haar naam in de sterren stond geschreven.

Ik vond Theresia meteen minder saai. Mijn naam begint namelijk ook met een T. We hadden dus iets gemeen. Een stukje van je voornaam als een lichtreclame in de nachthemel, dat is niet mis. Sederdien heb ik nooit meer naar de sterren gekeken zonder naar haar en mijn T te zoeken.

Het is wel lang geleden dat ik ze nog gezien heb. Onze aarde is 's nachts zodanig verlicht dat de sterren verbleken. Lichtvervuiling, heet dat. Onlangs kwam een jongeman daar over spreken

in het gemeentehuis. Hij liet opnamen zien die 's nachts vanuit de ruimte waren gemaakt. Afrika en Zuid-Amerika lagen er donker bij. Maar Europa en Noord-Amerika leken de Brusselse kermis wel. En ons land spande de kroon.

De jongeman zei hoe slecht die massale verlichting was voor mensen, dieren, planten. Hij legde uit hoe het beter kon en dat we dan ook weer meer sterren zouden zien. Hij besloot met een citaat van de Duitse filosoof Immanuel Kant: „Er zijn twee dingen die me steeds weer verbazen: het geweten in mij en de sterrenhemel boven mij.”

Twee mirakels, dat vind ik ook. Met een bijna mystiek verband tussen beide. Want kijken naar het uitspannel scherpt je geweten aan. Er moet dan wel een uitspannel zijn, natuurlijk. Wat

geen probleem was in de tijd van Kant en Theresia. En ook nog niet toen ik klein was.

Maar vandaag? Waar kan ik nog de schittering van de Melkweg zien?

Deze cursiefjes werden geplukt uit *Het jaar van de ganzen* (Halewijn, Antwerpen, 2004). U kunt het boek bestellen met ultrakorting door overschrijving van 7 euro (5 euro plus 2 euro verzendingskosten) per exemplaar op rekeningnummer (BE61) 220-0971727-17 van Uitgeverij Halewijn, Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen. Vermeld bij de mededeling duidelijk het gewenste aantal exemplaren evenals „code 177”. Het boek wordt u toegestuurd na ontvangst van uw betaling.

Zondagsgebed

Bij de 25 ste zondag door het jaar Rani, 16 jaar

Diaconie

Dankbaar zijn, blij zijn dat andere mensen er voor jou zijn. Iedereen zo goed mogelijk proberen te helpen.

Armoede tegengaan.

Christenen, maar ook mensen met een andere godsdienst.

Omhelzing.

Niemand in de kou laten staan, niemand verdient het.

Iemand een hart onder de riem steken

wanneer hij het zwaar heeft.

Er zijn voor andere mensen,

zorgen dat ze op je kunnen rekenen.

Uit Go(e)dheid, Halewijn/IJD, 2011

Zondagsgebed plukt uit de Gebedskalender Kerk & Leven 2012. Deze handzame scheurkalender, met vermelding van alle heiligen van de dag en dagelijks een aangepast gebed, is tegen 15 euro (zonder verzendingskosten) te koop in een van de liturgische centra in uw buurt: De 3 Leliën, Leopoldstraat 59, 2000 Antwerpen, 03/231.03.39 · De 3 Provinciën, Abdijstraat 1, 3271 Averbode, 013/78.04.60 · De Wijngaard, Begijnhof 4, 8000 Brugge, 0477/26.56.17 · Incontri, Kolenmarktstraat 61, 1000 Brussel, 02/509.97.32 · LKD, Dijkstraat 32-34, 9200 Dendermonde, 052/20.19.76 · Carmelitana, Burgstraat 46, 9000 Gent, 09/225.48.36 · Pascali, Nederpolder 16, 9000 Gent, 09/223.40.30 · De Bron, Marktstraat 88, 8530 Harelbeke, 0477/26.56.17 · PIC, Tulpinstraat 75, 3500 Hasselt, 011/21.29.46 · Castrum Abdij Keizersberg, Mechelsestraat 202, 3000 Leuven, 016/31.00.65 · De Peerle, Frederic de Merodestraat 18, 2800 Mechelen, 015/29.84.62 · De Branding, Kerkstraat 22, 8400 Oostende, 0477/26.56.17 · Hermieuwen, Noordstraat 100, 8800 Roeselare, 051/20.15.41 · De Vlaspit, Vlasfabriekstraat 14, 1060 Sint-Gillis, 02/533.29.39 · De Oude Linden, Abdijstraat 40 c, 2260 Tongerlo, 014/53.82.13.

UIT DEN GROOTEN VOLKSKALENDER VAN PAUL VAN ZUMMEREN

Kristien VAN ZUMMEREN

Over een paar dagen begint de herfst, met name op de feestdag van Sint-Mattheus. In de oude volkskalenders lees je dan: vanaf nu begint de heenreis van de trekvogels, zoals zwaluw, grasmus, rietzanger, lijster, mees en spreeuw. En de volkskalender verduidelijkt nog verder: de herfstdraden komen, de bladeren veranderen van kleur, de paddenstoelen verschijnen in grote aantallen, de klimop bloeit. 't Is nu ook de echte rupsentijd en glimwormpjes zijn te zien op haag en weiderand.

Heel oude volkskalenders spreken op 21 september echter niet van de herfst. Nee, die noemen 21 september “winterdag” omdat destijds het jaar slechts in twee seizoenen werd ingedeeld: zomer en winter.

Zo begrijp je dan deze spreuk:

**AHA! SINT-MATTHEUS LACHT?
JAMAAR! DE WINTER WACHT.**

Geeft Mattheus zonneshijn, dan verwachten we een voorspoedig jaar:

**IS 'T WEER MET MATTHEUS KLAAR,
IS GOED VOOR VOLGEND JAAR.**

En dat houdt dan weer een boodschap in voor de boeren, want:

**IS 'T WEER MET MATTEUS KLAAR,
'T VOORSPELT GOEDE OOGST TEN NAASTE JAAR.**

Is het de 21ste, vrijdag dus, regenachtig en koud, dan is dat slecht voor de druiven die binnenkort moeten worden geoogst:

**SINT-MATTHEUS KOUD EN GUUR,
MAAKT DE DRUIVEN WRANG EN ZUUR.**

SUDOKU

1			4	6	2			
		6			8			1
	2			3		7		
	7		3		9	5		
		5				3		
		8	2		7		6	
		2		7			1	
9			8			4		
			9	4	6			3

Tijdschriften van 'De Puzzelaar'
vindt u in de perswinkel.

DEPUZZELAAR

© De Puzzelaar

			9	1			5	
	3		7					
	7	8						9
6				5				4
			6		8			
3				9				7
1						5	4	
				4		8		
	5			3	2			

Tijdschriften van 'De Puzzelaar'
vindt u in de perswinkel.

DEPUZZELAAR

© De Puzzelaar